

PRIMLJENO:	3. III	20. 16. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-9/16-3/12	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE**

Broj : 80601-1143/16 - 2
Podgorica, 29.2.2016. godine

**SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za rodnu ravnopravnost
gospođa Nada Drobnjak, predsjednica**

PODGORICA

Poštovana,

U vezi sa Vašim aktom, broj: 00-63-9/16-3/9 od 24.2.2016.godine, dostavljamo odgovor na prosljeđeno pitanje.

Pitanje : Rezolucija Savjeta bezbjednosti 1325, kao najvažniji dokument koji se bavi pitanjem rodnog aspekta bezbjednosti i ulogom žena u njemu, obavezuje na zaštitu i poštovanje ljudskih prava žena i djevojaka, kao i da princip rodne ravnopravnosti bude uključen na svim nivoima donošenja odluka.

Šta Ministarstvo odbrane radi na primjeni R 1325 ?"

Odgovor:

U Planu aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori (PAPRR), za period 2013.- 2017.godina - Program sprovođenja za 2015.-2016.godinu, koji je usvojila Vlada Crne Gore, marta 2015.godine, Ministarstvo odbrane prepoznato je u područje djelovanja - ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu, strateški cilj: ravnopravno učešće žena i muškaraca na svim nivoima odlučivanja i cilj: implementacija Rezolucije 1325 SBUN - Žene, mir i bezbjednost.

U Programu sprovođenja za 2015.-2016.godinu, Ministarstvo odbrane je određeno kao nosilac sljedećih mjera, odnosno aktivnosti, i to: - uključiti rodnu perspektivu u obuku zaposlenih u sektoru bezbjednosti, a naročito za mirovne misije; - organizovati edukaciju Vojske o Rezoluciji 1325 SBUN; - organizovati edukaciju pripadnika sektora odbrane o rodno zasnovanom nasilju; - unaprijediti bazu podataka o zastupljenosti žena i muškaraca u Vojsci i promocija većeg učešća žena u sastavu Vojske, prije svega kroz obrazovanje i zapošljavanje.

Realizujući navedene aktivnosti/mjere, u Instrukciji za obuku Vojske Crne Gore, kao ključnom dokumentu za obuku pripadnika Vojske, od 2013.godine, uvrštena je obuka svih pripadnika/ca Vojske iz oblasti rodne ravnopravnosti i R 1325 SBUN, kao i u programima obuke pripadnika/ca koji idu u mirovne misije u inostranstvu, i u programima obuka na osnovnim podoficirskim kursevima u trajanju od dva nastavna časa. U 2015.godini navedene obuke, prošlo je ukupno 153 profesionalna vojna lica.

Kroz poseban program „Mentorstvo za rodnu ravnopravnost“, od februara 2015.godine, omogućuje se visokom oficiru Vojske Crne Gore, da kroz redovne sastanke i konsultacije sa ekspertom/tkinjom za rodnu ravnopravnost, radi na podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti i dobije praktičan savjet o tome kako da se rodna perspektiva uključi u kreiranje politika i u svakodnevni rad u oružanim snagama.

Za zapošljavanje i zadržavanje žena u sistemu odbrane važnu ulogu imaju

uspostavljene baze podataka u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore o svim zaposlenim (KAIS – kadrovski informacioni sistem za profesionalna vojna lica i civilna lica na službi, odnosno radu u Vojsci Crne Gore i KIS – kadrovski informacioni sistem za državne službenike i namještenike u Ministarstvu odbrane).

U cilju unapređenja ovih baza podataka, budžetskim sredstvima Ministarstva odbrane i donacija, u toku je realizacija aktivnosti na izradi jedinstvenog informacionog sistema Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, koji će, između ostalog, biti rodno sensitivan i obezbijediti kvalitetnije vođenje rodno osjetljive statistike i praćenje razvoja karijere i fluktuacije kadra (zapošljavanje izadržavanja žena) i adekvatno uređenje sistema prikupljanja, diseminacije i analiziranja rodno osjetljivih podataka u Vojsci Crne Gore. Nabavljena je potrebna oprema, a sada se radi na izradi softvera.

Rodna perspektiva je uključena u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore, kroz obuku i upućivanje žena profesionalnih vojnih lica u mirovne misije, zapošljavanje žena kao državnih službenika, profesionalnih vojnih lica i civilnih lica i njihovo stručno usavršavanje u zemlji i inostranstvu, upućivanje žena na rad u vojnodiplomatske misije Crne Gore pri međunarodnim bezbjednosnim organizacijama i obrazovanje, za potrebe Vojske Crne Gore, mladih žena u svojstvu kadeta na prestižnim vojnim akademijama u svijetu na osnovu ponuda zemalja partnera.

U Ministarstvu odbrane, na dan 31.12.2015.godine, ima 43,69% zaposlenih žena. Nešto više od polovine ovog broja su žene sa završenim visokim obrazovanjem i u rangu su samostalnih savjetnika i obavljaju najsloženije poslove za koje je potrebna posebna stručnost i samostalnost u radu. Učestvuju u pripremi tekstova zakona i podzakonskih akata iz sistema odbrane i bezbjednosti, koordiniraju saradnju Crne Gore sa stranim državama i međunarodnim organizacijama i rade kao savjetnici za odbranu u vojnoj misiji Crne Gore pri NATO-u.

Ministar odbrane je žena, dok u Ministarstvu odbrane ima, iz kategorije visokorukovodnog kadra, jedna žena-sekretar ministarstva, a iz kategorije ekspertske – rukovodnog kadra četiri žene.

U Vojsci Crne Gore, na dan 31.12.2015.godine, ima 8,94% zaposlenih žena, od toga su 37 žena profesionalni vojnici po ugovoru, 17 žena su podoficiri, 8 žena su oficiri i 102 žene su civilna lica. Na nivou sistema odbrane imamo 12,42% žena. Na inostranim vojnim akademijama trenutno se školuju devet žena kadetkinja. Do sada su četiri žene učestvovala u mirovnim misijama.

Rodno senzitivni jezik je u upotrebi u Ministarstvu odbrane i u Vojsci Crne Gore, kroz donošenje propisa, dokumenata i pojedinačnih pravnih akata.

U saradnji sa Zavodom za statistiku Crne Gore, Ministarstvo odbrane redovno šalje statističke podatke o zastupljenosti žena u VCG za potrebe objavljivanja publikacije „Žene i muškarci u Crnoj Gori“.

Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore kontinuirano rade na promovisanju vojnog poziva putem TV kampanja za prijavljivanje na javne oglase za školovanje na prestižnim vojnim akademijama u svijetu za potrebe Vojske, emitovanje spotova na TV za zapošljavanje u Vojsci, preko dana otvorenih vrata Vojske Crne Gore, što je obezbijedilo da se sve više mladih djevojaka javljaju na javne oglase za obrazovanje za potrebe Vojske Crne Gore na inostranim vojnim akademijama, tako da se trenutno na školovanju nalaze devet žena kadetkinja, od čega jedna na prestižnoj vojnoj akademiji West Point u Njujorku. Kroz obrazovanje i zapošljavanje povećan je broj žena oficira i sada ih ima osam.

Za važnost integrisanja pitanja rodne ravnopravnosti i implementacije R 1325 SBUN u procese reforme sektora odbrane, značajan je regionalni pristup, obzirom da uvođenje rodne perspektive znači nova iskustva i perspektive u međunarodnoj, kolektivnoj i nacionalnoj odbrani. To je prepoznato u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore kroz učešće u realizaciji komponenti regionalnog projekata na temu "Jačanje regionalne saradnje na planu integracije rodne perspektive u reformi sektora bezbjednosti u zemljama zapadnog Balkana", kojeg implementira UNDP/SEESAC.

Realizujući komponente ovog regionalnog projekta, predstavnici Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore su učestvovali u radu regionalnih sastanaka predstavnika/ca

mehanizama za rodnu ravnopravnost u ministarstvima odbrane i oružanim snagama zemalja Zapadnog Balkana, na kojima se razmijenjuju iskustva o praktičnim izazovima i rješenjima vezanih za integraciju žena u oružane snage, s akcentom na politike i prakse upravljanja ljudskim resursima, odnosno na kriterijume za selekciju, karijerno napredovanje, zadržavanje, radne uslove i profesionalni razvoj pripadnica oružanih snaga država Zapadnog Balkana i informacije i iskustava koji se odnose na postojeće mehanizme za pritužbe i procedure u vezi sa rodno zasnovanom diskriminacijom, seksualnim uznemiravanjem ili zlostavljanjem u oružanim snagama i ostvareni rezultati, način na koji se nadgledaju ovi interni mehanizmi, kao i praćenje procesuiranih slučajeva i druge mjere kojima se stvara sigurno i nediskriminisano radno okruženje i za žene i za muškarce u oružanim snagama. Regionalni sastanci obezbjeđuju razmjenu informacija i iskustava u sprovođenju aktivnosti u vezi sa unapređenjem rodne ravnopravnosti i sa implementacijom Rezolucije 1325 SBUN i planiranje regionalnih aktivnosti, u skladu sa potrebama ministarstava odbrane, odnosno donijetim programima aktivnosti, i na taj način stvorena je jedinstvena regionalna platforma za saradnju mehanizama za rodnu ravnopravnost u ministarstvima odbrane zemalja Zapadnog Balkana.

Vojska Crne Gore je, preko navedenog projekta, dobila tim od četiri regionalna trenera za rodnu ravnopravnost u vojnim operacijama, koji su nosioci aktivnosti na podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti po dubini u jedinicama Vojske Crne Gore i članovi su regionalne mreže trenera. Troje od njih su ušli u roster Regionalne platforme za reformu sektora bezbjednosti (RSSRP), koju je, u saradnji sa državama Jugoistočne Evrope, kreirao UNDP/SEESAC, i oni su učestvovali, u saradnji sa Nordijskim centrom za rod u vojnim operacijama, kao treneri u obuci trenera za rodnu ravnopravnost pripadnika/ca iz oružanih snaga Gruzije, R.Srbije, BiH, BJR Makedonije i V.Britanije, s ciljem pripreme i osposobljavanja instruktora i trenera iz oružanih snaga ovih država da uspješno planiraju, izvedu i ocijene obuku, trening ili vježbu u kojoj je integrisana rodna perspektiva.

Ministarstvo odbrane, u saradnji sa Ministarstvom odbrane Slovenije, kroz realizaciju projekta „Žene u sektoru odbrane u Crnoj Gori“, radi na implementaciji R 1325 SBUN, kroz sprovođenje obuka za rukovodni kadar Vojske Crne Gore, na kojima se upoznaju sa međunarodnim, regionalnim i nacionalnim obavezama i postignućima u oblasti rodne ravnopravnosti, kao i sa mogućnošću da prepoznaju značaj i benefite kvalitetne, pravovremene i ispravne integracije žena u sektoru odbrane.

U okviru PARP programa vojne saradnje koji Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore sprovode u okviru evroatlanskih integracija, definisan je poseban partnerski cilj – rodne perspektive, u okviru kojeg Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore uspješno realizuju aktivnosti na implementaciji rodne ravnopravnosti i R 1325 SBUN.

Ministarstvo odbrane je započelo aktivnosti na izradi Nacrta akcionog plana za implementaciji R 1325 SBUN (2016.-2017.). U vezi sa tim, upućen je javni poziv NVO sektoru za dostavljanje predloga za imenovanje dva člana za Međuresorsku radnu grupu i za učešće u radu okruglih stolova za potrebe izrade Nacrta akcionog plana.

Budžetom Ministarstva odbrane za 2016.godinu, za realizaciju aktivnosti iz oblasti rodne ravnopravnosti u Ministarstvu odbrane i Vojski Crne Gore opredijeljena su finansijska sredstva u visini od 8000,00 eura.

U vezi sa navedenim, a u skladu sa utvrđenim nadležnostima i organizacijom, kao i obavezama u vezi sa evroatlanskim integracijama Crne Gore, Ministarstvo odbrane će nastaviti da radi na implementaciji politike rodne ravnopravnosti i R 1325 SBUN, odnosno na realizaciju aktivnosti koje će biti usmjerene na donošenje Akcionog plana za primjenu R 1325 SBUN – Žene, mir i bezbjednost (2016.-2017.), s ciljem integrisanja pitanja rodne ravnopravnosti u procese reforme sektora odbrane i na svim nivoima na kojima se donose odluke, kreira i sprovodi politika.

